

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2020

Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

ΠΕΔΙΝΟΙ: Μία από τις δύο μεγάλες παρατάξεις, ο πυρήνας των οποίων συγκροτήθηκε στην Εθνοσυνέλευση του 1862-64 ήταν οι Πεδινοί. Οι Πεδινοί είχαν ως ηγέτη τον Δημήτριο Βούλγαρη, ο οποίος υπονόμει τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Με παρεμβάσεις στο στρατό επιχείρησε τη δημιουργία σώματος «πραιτωριανών» για να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία. Εμπόδιο στις επιδιώξεις του στάθηκαν πολιτικές ομάδες και θεσμοί. Ο Βούλγαρης έβρισκε οπαδούς ανάμεσα σε εκείνους που είχαν διοριστεί παράνομα στο στρατό ή στο δημόσιο, και φοβούνταν μη χάσουν τη θέση τους σε περίπτωση επικράτησης συνθηκών κοινοβουλευτικής νομιμότητας, σε άνεργους πτυχιούχους και στους μικροκαλλιεργητές

ΟΜΑΔΑ ΙΑΠΩΝΩΝ: Το μοναδικό νέο πολιτικό στοιχείο έως το 1909 ήταν η εμφάνιση της κοινοβουλευτικής ομάδας των Ιαπώνων, πολιτικού μορφώματος υπό τον Δημήτριο Γούναρη, που ιδρύθηκε το 1906. Επίκεντρο της κριτικής του ήταν η αδυναμία του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις εξελίξεις της κοινωνίας. Η ομάδα δεν μπόρεσε να επιβιώσει και διαλύθηκε το 1908.

Λαϊκό κόμμα: Ιδρύεται στα μέσα του 1910 από του Κοινωνιολόγους, με αρχηγό τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου. Βασικές προγραμματικές δηλώσεις του ήταν η αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος και η επιβολή αρχών κοινωνικής δικαιοσύνης. Στις δεύτερες εκλογές του 1910 εξελέγησαν 7 υποψήφιοι του κόμματος οι οποίοι παρείχαν κριτική υποστήριξη στους Φιλελεύθερους. Επιζητούσε, όπως και η κοινωνιολογική εταιρεία για όλα τα μέλη της κοινωνίας ισότητα ευκαιριών, κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και διανομή των αγαθών ανάλογα με τις ανάγκες του καθενός, πράγμα που θα μπορούσε να υλοποιηθεί με τη σταδιακή αναμόρφωση της οικονομίας και τη συνταγματική μεταβολή.

ΘΕΜΑ Α2

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

α. Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 26-27: «Το πιστωτικό σύστημα... με την ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας»

ΘΕΜΑ Β2

Α. Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 104-105 στο σχολικό βιβλίο: «Στην πολιτική πρακτική... από την αντίπαλη παράταξη»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α. Για την ανάπτυξη του ερωτήματος οι υποψήφιοι όφειλαν να αναφέρουν στοιχεία από τη σελ.53 του σχολικού βιβλίου:«Η Τράπεζα της Ελλάδος».Επιπλέον θα έπρεπε να εντάξουν στην απάντησή τους συμπληρωματικά και συνδυαστικά δεδομένα **Α` Παραθέματος**:

- Λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος 14 Μαΐου 1928.
- Τη δυνατότητα ,που παρείχε η Τράπεζα για τη μετατροπή του εθνικού μας νομίσματος σε χρυσό και συνάλλαγμα.
- Την εξήγηση της μετατροπής αυτής όπως την αναφέρει το παράθεμα.
- Την εξάρτηση της νομισματικής κυκλοφορίας και την προσφορά χρήματος από τις διακυμάνσεις των εξωτερικών συναλλαγών της χώρας.

β. Για την ανάπτυξη του ερωτήματος οι υποψήφιοι όφειλαν να αναφέρουν στοιχεία από τη σελ. 54 του σχολικού βιβλίου: «Η κρίση του 1932» έως την τρίτη παράγραφο : «...είχε και θετικά στοιχεία». Επιπλέον θα έπρεπε να εντάξουν στην απάντησή τους συμπληρωματικά και συνδυαστικά τα δεδομένα του **Β` Παραθέματος**:

- Τις προσπάθειες της κυβέρνησης, από τα τέλη Σεπτεμβρίου του 1831 ως τον Απρίλιο του 1932 να αποτρέψουν το αναπόφευκτο δηλαδή την αναστολή της μετατρεψιμότητας του εθνικού νομίσματος σε χρυσό και συνάλλαγμα, την υποτίμηση της δραχμής και κατά συνέπεια την αδυναμία πληρωμής των εξωτερικών δανείων.
- Την εξήγηση της μετατρεψιμότητας.
- Γιατί αντικαταστάθηκε ο Διοικητής της Τράπεζας Αλέξανδρος Διομήδης.
- Το σχόλιο για την αδυναμία της κυβέρνησης να άρει τη μετατρεψιμότητα.

ΘΕΜΑ Δ1

α. Για την απάντηση του α ερωτήματος οι υποψήφιοι έπρεπε να αντλήσουν στοιχεία από τις σελ. 66-68 «Το ρωσικό κόμμα» καθώς επίσης και από τα **κείμενα Α, Β, Γ**. Πιο συγκεκριμένα τα στοιχεία που μπορούσαν να αντλήσουν οι μαθητές από τα κείμενα που παρατέθηκαν είναι τα εξής:

- Σε θρησκευτικό επίπεδο:
 - Υποστήριζε τη συμφιλίωση με την εκκλησία της Κων/πολης, μεγαλύτερες εξουσίες για την εκκλησία μέσα στο κράτος και ορθόδοξη μοναρχία.
 - Η εφημερίδα Αιών έγραφε χαρακτηριστικά πως δεν πρόκειται ακριβώς για ρωσικό κόμμα αλλά για ένα κόμμα εθνικό που στηρίζεται στην πίστη των πατέρων του και αποδέχεται από την πλευρά της Ρωσίας το θρίαμβο της ορθόδοξης εκκλησίας και το μεγαλείο του ελληνικού έθνους στο μέλλον.
 - Η συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή 1774 είχε χαρίσει το πλεονέκτημα της ρωσικής προστασίας στην ορθόδοξη εκκλησία μέσα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.
- Σε πολιτικό επίπεδο:
 - Μέσα στα 11 χρόνια της παρουσίας του στον πολιτικό χώρο υποστήριξε τόσο την απολυταρχία όσο και την πιο φιλελεύθερη μορφή συνταγματισμού. Οι θέσεις του συσχετιζόταν πάντα με την εύνοια που του έδειχνε ο Βασιλιάς.
 - Οι ρωσόφρονες υποστήριζαν ότι η Ρωσία θα διώξει τους Τούρκους από τα Βαλκάνια και την Ανατολή.
 - Ήταν επίσης συντηρητικοί σε σημείο ώστε ο Κολοκοτρώνης να τάσσεται κατά του Συντάγματος και να θεωρεί ανώριμο τον ελληνικό λαό.
 - Η συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή βοήθησε να προσανατολιστούν οι πολίτες προς το ρωσικό κόμμα.
- Σε κοινωνικό επίπεδο:
 - Υποστήριζε τη Ρωσία ως την ομόδοξη χώρα του Βορρά και προστάτιδα των καταπιεσμένων Ελλήνων και ως τη μόνη χώρα που θα μπορούσε να υποστηρίξει τα δίκαια της Ελλάδας.
 - Η συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή είχε δώσει στους Έλληνες εμπόρους τη δυνατότητα γρήγορου πλουτισμού με το εμπόριο της Μαύρης θάλασσας. Έτσι οι Σπέτσες κατάφεραν να γίνουν ένα από τα σημαντικότερα εμπορικά κέντρα της Μεσογείου. Επίσης έδωσε ώθηση για τη δημιουργία σημαντικής ελληνικής παροικίας στο νέο εμπορικό λιμάνι της Οδησσού.

β. Για την απάντηση του δεύτερου ερωτήματος οι υποψήφιοι θα έπρεπε να αναφέρουν στοιχεία από το απόσπασμα που βρίσκεται στις σελίδες 66-67 του σχολικού βιβλίου: « Με το κόμμα αυτό συμπαρατάχθηκαν...τη δολοφονία του απολύθηκαν.»

Τα παραπάνω στοιχεία θα έπρεπε να συνδυαστούν και με τα στοιχεία του **Κειμένου Δ:**

- ότι οι Λαϊκές τάξεις, κοσμικοί και κληρικοί λόγω της βαθιάς θρησκευτικότητάς τους, αλλά και των κινδύνων που προέκυπταν για την ορθοδοξία από τη διάλυση των μοναστηριών έβρισκαν συχνά καταφύγιο στο ρωσικό κόμμα.
- ο κατώτερος κλήρος αντιστρατεύονταν τα κυβερνητικά μέτρα και η λαϊκή του βάση διαρκώς διευρύνονταν.

Σημείωση 1η: Σχετικά με την ανάπτυξη του **Δ1α** απαιτούνταν μεγαλύτερη προσοχή τόσο στο συνδυασμό των στοιχείων όσο και στη δομή της απάντησης ώστε να υπάρχει αλληλουχία των στοιχείων.

Σημείωση 2η: Οποσδήποτε στην ανάπτυξη των παραθεμάτων απαραίτητο είναι και το πλαίσιο των πηγών. Η αναφορά δηλαδή στους συγγραφείς και το έργο τους από το οποίο αντλήθηκαν τα συγκεκριμένα αποσπάσματα.